Openbare mobiliteit - Intentieverklaring

Provincie Overijssel en Gemeente Zwolle

Mobiliteitstransitie

In de omgevingsvisie van Zwolle komen meerdere transities aan de orde die nodig zijn om de verstedelijkingsopgave van Zwolle uit te kunnen voeren. Deze transities, waaronder de mobiliteitstransitie, vragen om en andere rol van overheden

Daar sluit bij aan dat het huidige aanbod van openbaar vervoer (OV) en doelgroepenvervoer een nieuwe impuls nodig heeft. Oplossingen die een paar jaar geleden nog voldeden, lijken nu achterhaald en/of niet meer realiseerbaar.

De mobiliteitstransitie is overigens al in volle gang: oplossingsrichtingen als aanbieden van deelmobiliteit, aanleg van (mobi)hubs en MaaS krijgen een steeds belangrijkere plek in onze mobiliteit. Deze ontwikkelingen beïnvloeden ook de positie van het Openbaar Vervoer.

Aanleiding

Verstedelijkingsopgave Zwolle

De ruimtelijke verstedelijkingsopgave voor Zwolle is fors: er komen de komende jaren 10.000 woningen bij, die vooral gerealiseerd worden door inbreiding in de bestaande stad. Daarnaast is de verwachting dat het aantal banen en bedrijven in Zwolle verder zal groeien. Deze ruimtelijke ontwikkelingen zorgen voor meer druk op de huidige vervoerssystemen. De veranderende reizigersvraag, het ruimte- en verduurzamingsvraagstuk vragen om een betere positionering van de verschillende vormen van mobiliteit.

Benutten capaciteit OV en doelgroepenvervoer

Het OV en doelgroepenvervoer zijn tot heden twee verschillende werelden. Reizigers andere vervoerskeuzes maken dan voorheen. De capaciteit van het huidige OV kan daarom gerichter worden ingezet waardoor ook andere vervoersvormen beter kunnen worden benut. Ook het systeem van het doelgroepenvervoer wordt namelijk steeds complexer; er zijn (te) weinig chauffeurs, maar wel een groeiend aantal reizigers. Daarmee worden de kosten steeds hoger; het huidige systeem dreigt onbetaalbaar te worden.

Wij gaan onderzoeken hoe we deze twee vervoersstromen dichter bij elkaar kunnen brengen, waardoor we de beschikbare middelen efficiënter en slimmer in kunnen zetten en vanuit deze gezamenlijkheid meer bereikbaarheid kunnen creëren.

Huidige en formele verantwoordelijkheden samenbrengen

De beoogde samenwerking heeft als doelstelling tot betere oplossingen te komen voor de inwoners van Zwolle op het gebied van mobiliteit. Dit doen we vanuit onze eigen verantwoording waarbij de provincie primair verantwoordelijk is voor het openbaar vervoer en de gemeente voor het doelgroepenvervoer.

De gemeente Zwolle en de provincie Overijssel hebben een gezamenlijk belang.

Het belang van de provincie is dat het OV een goede positie krijgt in een goed functionerend mobiliteitssysteem. Het OV in Zwolle en omgeving krijgt een passende rol waarbij zo veel mogelijk reizigers zo goed mogelijk bediend kunnen worden.

Het belang van de gemeente is dat iedere inwoner van de gemeente voldoende mobiel is en mee kan doen in de samenleving.

We willen als gezamenlijke overheden een goed functionerend mobiliteitssysteem in Zwolle, waarbij iedere inwoner mobiel kan zijn. Hierbij zoeken we naar een optimale integratie van OV en doelgroepenvervoer en andere vormen van mobiliteit. We streven ernaar met het beschikbare gemeenschapsgeld zo veel mogelijk inwoners een passende mobiliteitsoplossing te bieden: van grote aantallen scholieren naar het Deltion college tot maatwerk voor mensen met beperkingen.

Openbare mobiliteit

Een reiziger heeft over het algemeen de mogelijkheid om via particulier vervoer, deelvervoer (markt) of met het OV te reizen. Het komt voor dat bij een (deel van) deze reis de eerdergenoemde reismogelijkheden voor de reiziger niet beschikbaar zijn. In dit geval, wanneer markt, regulier OV en particulier vervoer geen geschikt aanbod genereren, onderneemt de overheid het initiatief om vervoer organiseren. Dit noemen we 'Openbare Mobiliteit': collectief vervoer dat vraagafhankelijk gestuurd is en aan de kleine vervoersvraag voldoet waar regulier OV en de markt niet zonder sturing van de overheid op inspelen en/of geen uitkomst bieden. De Openbare Mobiliteit speelt bij de mobiliteitstransitie en vergoten van bereikbaarheid een steeds belangrijkere rol.

Ambitie

De ambitie van deze samenwerking is om de bereikbaarheid in Zwolle te versterken. Goede bereikbaarheid, goed georganiseerde mobiliteit en vervoersmogelijkheden voor alle groeperingen in de stad dragen bij aan bovenliggende ambities op gebieden als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid.

Concreet willen we alle inwoners de mogelijkheid geven om aan de maatschappij deel te nemen. Een onderdeel daarvan is vervoer en de ambitie voor dat onderdeel is om inwoners van alle geledingen in de samenleving mobiel te houden; een inclusieve samenleving. Inclusie is een belangrijke kernwaarde voor de inwoners van de gemeente Zwolle, iedereen moet mee kunnen doen in de huidige maatschappij. Voor Provincie Overijssel en de gemeente Zwolle is goede bereikbaarheid voor al haar inwoners een belangrijk thema. Een goede bereikbaarheid betekent dat reizen naar, door en vanuit Overijssel en Zwolle gemakkelijk moet zijn.

Opgave

Onze gezamenlijke opgave is om in dit transitieproces te komen tot passende, realiseerbare oplossingen die beter bij de actuele uitdagingen en reizigersbewegingen passen en die ervoor zorgen dat inwoners en bezoekers van Zwolle mobiel blijven.

Het tijdig inspelen op de mobiliteitstransitie en inrichting van openbare mobiliteit in Zwolle vraagt een helder en intensief samenwerkingsproces tussen gemeente, provincie en andere organisaties. Daarin moet over de de inhoudelijke, praktische en financiële schotten tussen OV en andere vormen van vervoer (WMO-vervoer, deelmobiliteit, particulier vervoer) heen gestapt worden en is een andere verdeling van rollen en taken nodig.

Werkstappen

In de eerste helft van 2022 voorzien wij de volgende drie werkstappen:

1. Inventarisatiefase
2. Nieuwe ov-concessie en OV-visie Zwolle
3. Oplossingsrichtingen

In het uitwerkingsplan werken we de stappen nader uit.

Resultaat

Het resultaat van dit proces is een concreet voorstel met oplossingsrichtingen voor verwachte of ontstane knelpunten in inclusie en bereikbaarheid per doelgroep. Daarin positioneren we de Openbare Mobiliteit, deelmobiliteit en OV binnen de gehele mobiliteitsmix. Waar mogelijk, leggen we keuzes voor met betrekking tot de verschillende oplossingsrichtingen. Pas na bestuurlijke consensus tussen provincie Overijssel en gemeente Zwolle over de oplossing en het totale plaatje, is de volgende stap dit verder uit te werken in een uitvoeringsplan.

In het uitvoeringsplan omschrijven we hoe we gezamenlijk tot concrete oplossingen komen voor de bereikbaarheid in Zwolle. We koppelen ook een tijdspad aan het plan. De eerste voorstellen worden rond de zomer van 2022 aangeboden aan de bestuurlijke trekkers.

Het uiteindelijke resultaat moet ertoe leiden dat alle inwoners van Zwolle in de toekomst mobiel kunnen blijven.

Inzet

Dit transitieproces vraagt een flexibele inzet van de medewerkers van gemeente en provincie. De inhoud en proceskosten verdelen we 50/50.

Ondertekening

Ondertekend te Zwolle op 17 februari 2022 te Zwolle:

De heer E. Boerman	de heer W. Dogger	mevrouw D.S. de Jong
Gedeputeerde Mobiliteit, Water en Klimaatadaptie	wethouder Mobiliteit	wethouder Zorg en WMO-vervoer
Provincie Overijssel	gemeente Zwolle	gemeente Zwolle